

ת"פ 8716/06/21 - מדינת ישראל נגד מחמוד אחמד

בית משפט השלום בנצרת
ת"פ 8716-06-21 מדינת ישראל נ' אחמד

בפני בעניין:	כבוד השופטת מיכל ברלינר לוי המאשימה	מדינת ישראל
נגד		
הנאשם		מחמוד אחמד

גזר דין

רקע

1. כנגד הנאשם, אשר בזמנים הרלוונטיים היה מנהל פעיל בעוסק מורשה בתחום עבודות שיפוצים, הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו **13 עבירות של אי הגשת דוח במועד** לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "**חוק המע"מ**").
2. הנאשם הורשע בביצוע העבירות לאחר שהודה במסגרת הסדר טיעון כי בין השנים 2016-2019 לא הגיש במועד, במועד, 13 דו"חות תקופתיים למע"מ ולא שילם את המע"מ הנובע מהם בסך של 262,864 ₪.
3. במסגרת הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים לאחר שנשמעו עדי המאשימה, הוסכם לעניין העונש, כי המאשימה תעתור לעונש ראוי של 8 חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בעבודות שרות ועונשים נלווים, והנאשם יטען לעונש באופן חופשי. כמו כן, יופנה הנאשם לממונה על עבודות השרות.
4. מחוות דעתו של הממונה על עבודות השרות אשר הוגשה לתיק ביום 30/3/22, עולה כי הנאשם כשיר לרצות את עונשו בעבודות שירות וההמלצה הייתה לשבצו במשטרת שפרעם.

טיעוני הצדדים

5. בטיעוניה לעונש הדגישה ב"כ המאשימה את החומרה הנודעת לעבירות של אי דיווח ואת פגיעתן בערכים המגנים על השוויון בנטל המס ועל הקופה הציבורית, פגיעה אשר במקרה זה באה לידי ביטוי בהותרת חוב בסך של למעלה מ-260,000 ₪ על כנו, חרף הזמן שחלף מאז ביצוע העבירות. בהתאם, ביקשה לקבוע מתחם

ענישה אשר יכלול מאסר בפועל לתקופה שבין 4 ל-9 חודשים, מאסר מותנה בין חודשיים ל-8 חודשים, קנס כספי שינוע בין 5% ל-10% מגובה קרן המס והתחייבות. נוכח חומרת העבירות, ריבוי, הרצף בהן נעברו וקרן המס, עתרה המאשימה לעונש של 8 חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בעבודות שרות.

6. מנגד ביקש הסנגור להסתפק בענישה צופה פני עתיד ולכל היותר בתקופה קצרה של עבודות שירות, בין היתר, נוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם: צעיר יליד 1991 נשוי ואב לשני קטינים רכים בשנים; נעדר עבר פלילי; כשמדובר היה בעסק משפחתי אשר היה רשום על שם הנאשם והוא אשר משלם את מחיר הכישלון - חוב אישי, אשר ימשיך ללוות אותו עד לפירעונו. לעניין הקנס, ביקש הסנגור לקחת בחשבון כי הנאשם מצוי בהליכי חדלות פירעון כשביום 16/3/22 ניתן נגדו צו פתיחת הליכים, וכי על אף האמור עושה הוא מאמץ להסיר מחדלו. כמו כן, ביקש לזקוף לזכותו את ההודאה והחיסכון בזמן שיפוטי יקר, אף אם זו ניתנה לאחר שמיעת פרשת התביעה. הוטעם כי הדוחות הוגשו באמצעות רואה חשבון ולא נדרשו במסגרתם הוצאות - כשל אשר הביא לסכומים אשר פורטו בכתב האישום. בהתאם, ביקש להימנע מענישה מוחשית, תוך הטלת קנס המביא בחשבון את מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם.

דין

7. סוגיית גזירת הדין בהסדרי טיעון לא נכללה באופן מפורש בתיקון 113 לחוק העונשין. בפסיקת בתי המשפט עלו שתי גישות ביחס לשאלה, האם בבואה לבחון הסדר טיעון עונשי, על הערכאה הדיונית לקבוע מתחם עונש הולם. האחת, עונה על תשובה זו בחיוב והשנייה גורסת כי במקרים מסוימים לא יהא בכך צורך, למשל במקרה בו סבירותו של הטווח המוסכם ברורה על פניה ואינה מעוררת שאלה בדבר חריגה מהסדר הטיעון (ע"פ 2014/20 לורן אנקרי נ' מדינת ישראל (19/1/21), סעיף 17).

8. ככל שהדבר נוגע להסדרי טיעון שהינם "הסדרי טווח", נקבע כי ראוי לו לבית המשפט כי יקבע תחילה את מתחם העונש ההולם; לאחר מכן יוודא כי הטווח המוסכם אינו חורג באופן בלתי סביר ממתחם הענישה שנקבע (ובהתאם לאמות המידה שנקבעו בעניינם של הסדרי טיעון בע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1), 577, 2002); ולבסוף יגזור את הדין בהתאם למכלול השיקולים הרלוונטיים לעניין, שאינם מוגבלים רק לאלה המנויים בתיקון 113 (ראו ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל (4/12/13); וכן עפ"ג (מחוז-ירושלים) 1866/14-11-13 זקן נ' מדינת ישראל (5/2/14), אשר ערעור לבית המשפט העליון בגדרי רע"פ 1866/14 זקן נ' מדינת ישראל (13/3/14)-נדחה. ראו בנוסף: ע"פ 4301/15 יאשיהו יוסף פינטו נ' מדינת ישראל (5/1/16), עמ' 14-15).

9. עוד נפסק, כי בקביעת המתחם נדרשת זהירות שכן תכליתה קבלת מידע והקשר לעונש שראוי לקבוע בהסדר הטווח. ראו ע"פ 1901/19 שמעון אסולין (31/5/20), עמ' 3:

"..תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 אינו מתייחס למצב של הסדר טיעון, למרות

שמדובר בעניין שכיח. מכאן השאלה האם בית המשפט רשאי לקבוע את מתחם הענישה חרף קיומו של הסדר טיעון, והאם ראוי שיעשה כן. כשלעצמי סבורני כי יש להשיב על כך בחיוב, אולם נדרשת זהירות. רוצה לומר, בית המשפט אינו קובע מתחם במוכן הפורמלי שנקבע בתיקון 113, אלא לשם קבלת מידע והקשר לעונש שראוי לקבוע בהסדר טווח. מתחם כזה עשוי לסייע. ברם, על בית המשפט לקבוע את המתחם בצורה "רכה". הטעם לכך הוא קיומן של סיבות מגוונות שיכולות להוביל להחלטת המדינה להגיע להסדר. טול, לדוגמא, מקרה שבו המדינה מסכימה להסדר טיעון בשל שיקולים ראייתיים. במצב כזה נכון יותר להעניק משקל להודיה ולהסדר. אין זה אומר שבית המשפט חייב לקבל את ההסדר באופן מוחלט, אך העונש בתוך המתחם עשוי להיות פחות חשוב, גם אם הוא עדיין בעל משקל.."

10. לנוכח האמור ייבחן עניינו של הנאשם ועונשו יקבע בשים לב לשיקולי הענישה לפי תיקון 113 לחוק העונשין ולמתחם העונש ההולם, בשים לב להסדר הטיעון, והנסיבות כולן.

11. **מתחם העונש ההולם** נקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

12. **לחובת** הנאשם עומדת פגיעתן של העבירות הכלכליות בערכים החברתיים המוגנים, לרבות ערך השוויון והנשיאה בנטל, אמון הציבור במערכת הכלכלית, יציבותו של המשק והשמירה על קופת המדינה (רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל (15/4/04)).

13. נפסק זה מכבר, כי "הדו"חות השנתיים שעל נישומים להגיש לרשות המסים משיתים את הבסיס לקיומה של מערכת המס ולפעולתה התקינה. הגשתו של דו"ח מס אינה ענין טכני פעוט ערך. הדו"חות המוגשים משמשים כלי ראשון במעלה בידיה של רשות המסים במילוי חובתה לקיים הליך גבייה סדור והוגן. בדרישת ההגשה אין להקל ראש, והדבר מתבטא גם בסנקציה הנלווית להפרתה" (רע"פ 9/09 מזרחי נ' מדינת ישראל (6/1/09), עמ' 1).

14. **בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** מלמדת כי במהלך כשלוש שנים לא הגיש הנאשם 13 דוחות לרשויות מע"מ ולא צרף את המס המתחייב. מעשים אלו בוצעו באחריותו המלאה של הנאשם במשך תקופה לא מבוטלת, פגעו באופן מוחשי בערכים המוגנים, והובילו לנזק לקופת המדינה. את טענות הנאשם בכל הנוגע לגובה סכום המחדל משלא נדרשו בדוחותיו תשומות - לא מצאתי לקבל, זאת בין היתר, משהאחריות להגשת הדוחות, על המדווח בהם, מוטלת עליו.

15. עיון במדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בעבירות דומות ובהיקפים כספיים דומים מוטלים עונשים במנעד

התלוי, בין היתר, בנסיבות ביצוע העבירות, בהיקפן הכספי ובשאלת הסרת המחדלים. במקרה שבנדון, בהתחשב באופי העבירות ובהיקפן, אני סבורה כי מתחם העונש הראוי נע **בין מספר חודשי מאסר על תנאי לבין 9 חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בעבודות שרות** בצירוף עונשים נלווים. בהתאם להוראת סעיף 40'ח לחוק העונשין, בקביעת מתחם עונש הקנס ההולם יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם. בנסיבות, אני סבורה כי מתחם עונש הקנס ההולם נע בין **5,000 ₪ ל- 20,000 ₪**. ראו והשוו:

א. בע"פ (נצ') 1151-09-19 **מוסא אלדין נ' מדינת ישראל** (17/12/19) - נדחה ערעורו של צעיר, בעל תואר במשפטים, אשר בכתב האישום שהוגש לבית המשפט השלום יוחסו לו **7 עבירות** שעניינן אי הגשת דוחות מע"מ. בית המשפט השלום הטיל על המערער עונש של **8 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 8,000 ₪ ועונשים נלווים**. במסגרת הערעור נטען, בין היתר, כי המערער הסיר באופן חלקי את המחדלים. בית המשפט המחוזי קבע כי העונשים שהוטלו על המערער אינם חמורים כלל וכלל, וכי אף דין טענותיו לעניין אי הרשעה להידחות. להשלמת התמונה, בקשת רשות ערעור בגדרי רע"פ 841/20 **מוסא אלדין נ' מדינת ישראל** (4/2/20) ביחס להרשעה- נדחתה אף היא.

ב. ברע"פ 6901/16 **פחחות נצרת בע"מ נ' מדינת ישראל** (27/9/16)- נדונה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו נדחה ערעור המבקשים על הכרעת הדין, אך ביחס למבקש 3 - התקבל באופן חלקי בלבד ערעור על חומרת העונש. המבקשים הורשעו בבית המשפט השלום על יסוד הודאותיהם, בין היתר, בעבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק המע"מ. בית המשפט השלום השית על כל אחת משתי החברות המבקשות קנס בסך 10,000 ₪, ועל המבקש 3, מנהלן, **עונש של 8 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 20,000 ₪ ועונשים נלווים**. הערעורים בבית המשפט המחוזי והעליון התמקדו בעונשו של המבקש 3. **בית המשפט המחוזי מצא להפחית חודש מן המאסר בפועל שהוטל על המבקש**. בבקשת רשות הערעור צוין כי בשל הגשת דוחות חלקיים, סכום החוב המדויק לא היה ידוע והוא נע בין 300,000 ש"ח לשיטת המבקש בבקשתו, לבין 2.7 מיליון ₪, לעמדת המדינה. עוד צוין כי המבקש הודה בביצוע 29 עבירות של אי-הגשת דוחות תקופתיים במצטבר בשתי החברות. בראי האמור - ועל אף הסרה נוספת של חלק מן המחדלים לאחר שניתן פסק הדין במחוזי - **בקשת רשות הערעור נדחתה**.

ג. ברע"פ 4173/15 **אחמד אבו הלאל נ' מדינת ישראל** (29/6/15) - נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, אשר דחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום, אשר השית על כל אחד מהמבקשים, מנהלי החברה, **8 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 20,000 ₪ ועונשים נלווים**. זאת, בגין **26 עבירות** של אי הגשת דוחות כנדרש בדין, כאשר גובה החוב לא הוכח, אך צוין כי דובר בתקופה ארוכה במהלכה לא הוגשו דוחות כדיו, וכי המחדל בעיקרו לא הוסר.

ד. ברע"פ 6371/14 אבו מנסי באסם נ' מדינת ישראל (28/10/14) - נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, אשר דחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום. המבקש שם הורשע על יסוד הודאתו, בין היתר, בביצוע **12 עבירות** של לפי סעיף 117(א)(6) לחוק המע"מ **והושת עליו עונש של 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, קנס בסך 10,000 ₪ ועונשים נלווים**. המחדלים לא הוסרו, על אף ארכות שונות שהוענקו למבקש לשם הסרתם.

ה. בת"פ (נצ') 9102-03-19 מדינת ישראל נ' סאם קזמוז (10/6/21) - אשר ניתן על ידי כבוד סגן הנשיא, השופט אדריס - נדון עניינו של נאשם אשר הורשע בביצוע **6 עבירות** לפי ס' 117(א)(6) לחוק המע"מ. סכום המחדל הוערך לכל הפחות ב-105,000 ₪. המחדל לא הוסר. **מתחם הענישה שנקבע נע בין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים**. על הנאשם בנסיבות שם הוטל עונש של **חודשיים מאסר בדרך של עבודות שירות, קנס בסך 5,000 ₪ ועונשים נלווים**.

ו. בת"פ (כ"ס) 56912-02-19 מדינת ישראל מע"מ פתח-תקוה נ' תומר קורן (26/4/22) - הנאשם הורשע על פי הודאתו ב-**11 עבירות** של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד או באיחור. סכום המחדל שלא הוסר עמד על כ-147,000 ₪. **מתחם הענישה שנקבע נע בין מאסר על תנאי ל-7 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שרות, לצד רכיבי ענישה נלווים**. על הנאשם הוטלו **3 חודשי מאסר בדרך של עבודות שרות, קנס בסך 5,000 ₪ ועונשים נלווים**.

ז. בת"פ (ת"א) 65140-03-19 מדינת ישראל נ' ולנטינה לובנסקי (1/2/22) - הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בביצוע **12 עבירות** לפי ס' 117(א)(6) לחוק המע"מ. סכום המחדל הכולל הועמד תחילה על סך 178,221 ₪, ולאחר הסרתו החלקית על סך של 117,132 ₪. **מתחם הענישה שנקבע נע בין מאסר על תנאי ל-7 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים**. **מתחם הקנס שנקבע נע בין 5,000 ₪ ל-12,000 ₪**. על הנאשמת בנסיבות שם הוטל עונש **מאסר לתקופה של 45 יום שירוצה בדרך של עבודות שירות, קנס בסך 6,000 ₪ ועונשים נלווים**.

ח. בת"פ (ת"א) 58315-02-19 מדינת ישראל נ' ששון מאיר (29/3/22) - הנאשם הורשע על פי הודאתו, בין היתר, ב-**15 עבירות** לפי סעיף 117(א)(6) לחוק המע"מ. סכום המחדל הכולל עמד על סך 130,088 ₪. המחדל הוסר באופן חלקי בלבד. **מתחם הענישה שנקבע נע בין מאסר על תנאי ל-10 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, ומתחם הקנס נע בין 6,500 ₪ ל-13,000 ₪**. על הנאשם בנסיבות שם הוטל **עונש מאסר של חודשיים בדרך של עבודות שירות, קנס בסך 6,500 ₪ ועונשים נלווים**.

ט. ת"פ (חיפה) 46314-12-19 **מדינת ישראל נ' בודי טיים בע"מ** (6/1/21) - הנאשמים הורשעו על פי הודאתם ב-15 עבירות לפי סעיף 117 (א) (6) לחוק המע"מ. סכום המס עמד תחילה על סך של 287,536 ₪, הנאשמים הסירו את עיקר המחדלים, ונותר חוב בסך 60,000 ₪. מתחם הענישה שנקבע ביחס לנאשם 2 נע בין מאסר מותנה למאסר בפועל של 7 חודשים, קנס הנע בין 5% ל-10% מסכום החוב שנותר ועונשים נלווים. על הנאשם בנסיבות שם הושת עונש של חודשיים מאסר בעבודות שירות, קנס בסך 3,000 ₪ ועונשים נלווים.

16. בבחינת עונשו של הנאשם בנסיבותיו, יש להתייחס לאמור להלן:

א. הודאת הנאשם אשר לא באה בשלב מוקדם של ההליך, אלא לאחר שמיעת פרשת התביעה.

ב. הנאשם, בן 31, נשוי ואב ל-2 קטינים. בהתאם לחוות דעת הממונה, בעברו הרשעות בגין עבירות על חוק התכנון והבניה. מאז ביצוע העבירות נושא כתב האישום דנן, לא נפתחו כנגדו תיקים פליליים נוספים, דבר המצמצם במידת מה את המסוכנות להישנות העבירות. כן יובאו בחשבון נסיבותיו הכלכליות, ככל שהדבר נוגע לשיעור הקנס שיוטל עליו. מנגד, תיזקף לחובתו אי הסרת המחדלים. כידוע להסרת המחדל קיימת משמעות רבה בין שיקולי הענישה, משיש בה כדי להביא לתיקון הנזק שנגרם מביצוע העבירות בפן הכספי, ובמקרים מתאימים היא עשויה ללמד על חרטה ונטילת אחריות.

17. במקרה דנן נערך כאמור הסדר טיעון, הכולל טווח ענישה מוסכם שהרף העליון שלו 8 חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בעבודות שרות והרף התחתון שלו מאסר מותנה.

18. בע"פ 2021/17 יונה מצגר נ' מדינת ישראל (30/4/17) נקבע כי בעת שקילת מבחן האיזון וסבירות ההסדר על בית המשפט לבחון את העונש שמוסכם בהסדר הטיעון למול העונש שהיה נגזר על הנאשם אלמלא ההסדר. כמו כן נפסק שם, כי לא בנקל ידחה בית המשפט הסדר טיעון שמובא לאישורו, וזאת נוכח קיומם של שיקולים כבדי משקל שתומכים בכך, ובראשם החשש שמא יחול כרסום במעמדם של הסדרי טיעון ובוודאות שהם נוסכים בנאשם החותם על ההסדר, וכפועל יוצא - בתכליות הרצויות שהם מגשימים (שם, עמ' 9).

19. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, בחנתי את ההסדר המוסכם אל מול מתחם העונש ההולם והבאתי בחשבון גם את האינטרסים שאינם כלולים בתיקון 113 - עידוד עריכת וקבלת הסדרי טיעון; השיקולים שעמדו בבסיס ההסדר; והציפיה של הנאשמים כי ההסדר יכובד - הגעתי למסקנה כי הענישה לה עותרת המאשימה אינה חורגת מהענישה הראויה. בהתייחס לכל האמור לעיל, אני מוצאת כי הסדר הטיעון עומד במבחן האיזון

והסבירות ומשכך יש לכבדו. כן מצאתי למקם את עונשו של הנאשם ברף האמצעי של המתחם, וזאת אף לאחר שלקחתי בחשבון את גילו של הנאשם, את העובדה כי מדובר בחוב אישי ואת מצבו הכלכלי הנטען בהתייחס לגובה הקנס.

סיכום והכרעה

20. בשקלול נסיבות התיק שבנדון אני סבורה כי בשים לב מחד לאי הסרת המחדלים ומאידך לאי ביצוען של עבירות נוספות, עברו הנקי של הנאשם בתחום עברות המס ויתר הנסיבות האישיות והכלכליות שפורטו - עונש מוחשי בצירוף עונשים נלווים יאזן נכונה בין מכלול השיקולים, לרבות אינטרס ההרתעה, האישי והציבורי.

21. בהתאם אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר בפועל. המאסר ירוצה בעבודות שירות במשטרת שפרעם כמפורט בחוות דעת הממונה. הנאשם יתייצב לתחילת ביצוע עבודות השירות ביום 1/10/22 בשעה 08:00 ביחידת עבודות השירות של שלוחת צפון - יחידת ברקאי.

ב. 4 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי לא יעבור בתוך התקופה הנזכרת כל עבירה נשוא הרשעתו בפני ויורשע בגינה בין בתקופת התנאי ובין לאחריה.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל מיום 1/9/22.

ד. הנאשם יתחייב להימנע מלעבור כל אחת מהעבירות נשוא הרשעתו למשך שלוש שנים החל מהיום והובהר לו כי אם יפר התחייבות זו יחויב לשלם 5,000 ₪.

הנאשם: אני מבין את עונש ההתחייבות ומתחייב לא לעבור את העבירות שבהתחייבות ומבין שאם אעבור אותן במהלך שלוש שנים החל מהיום אחויב בתשלום של 5,000 ₪.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת.

ניתן היום, י"ח אייר תשפ"ב, 19 מאי 2022, בנוכחות הצדדים.

